

JUSTICIA SOCIAL

Núm. 131 - Any IV - Epoca III

Barcelona, 6 de gener de 1933

Número solt: 15 Cts.

Organ de la Unió Socialista de Catalunya

Joan Comorera,
Conseller d'Agri-
cultura i Economia
del nou Govern
de la Generalitat

Un govern d'acció

Malgrat que abans del traspàs dolorós del President Macià ja existien símptomes que permetien entreveure noves orientacions en la política catalana, no hi ha dubte que, per l'adveniment a la Presidència de la Generalitat del senyor Companys, aquesta orientació adquirirà tota la vigoria i l'amplitud que forçosament li ha de donar l'existència d'un President que afronti la seva actuació davant del Parlament. No podrà quedar mai en l'ombra la significació d'una actitud o d'un gest. Adquirirà immediatament tota la seva transcendència i repercutirà de seguida en l'ambient polític i social.

Aquesta situació neta que s'ha produït en la política catalana, facilitarà extraordinàriament les actituds a que podrà donar lloc la política general que es desenvoluparà arreu de la península. Perquè, si en la política peninsular tot és tènol i borrós, el perill més gran que existia era que en aquestes circumstàncies, per l'atzar de les situacions, no pogués fer-se res per esvaïr immediatament i directament qualsevol núvol amenaçador.

Aquesta és la principal característica del nou govern de la Generalitat, i aquesta és l'única cosa possible davant les vacil·lacions del Govern de Madrid en la netedat de la seva política republicana, simplement republicana, i encara més davant de l'actitud de les dretes. Perquè les dretes, en plena República, pretendran anul·lar totes les conquestes democràtiques i socials; i al marge de la legalitat republicana, la vida mateixa del règim que el poble es va donar.

Per a Catalunya, en aquests moments no pot haver-hi altra ocupació que la de col·locar-se en pla de lluita. Per la voluntat dels reaccionaris no ha estat possible que la implantació de les lleis liberals i descentralitzadores de la República pogués fer-se en ple desenvolupament normal de les institucions constitucionals; i ara és mala hora per a maniobres de baixa volada com la que intentava portar a terme la Lliga Regionalista, més regionalista que mai, en el moment que el Parlament de Catalunya anava a elegir el President de la Generalitat.

I per les masses obreres, que en el manteniment de l'Estatut tenen la garantia de la línia política de la República, en l'aspecte exterior, i d'una política social, en l'ordre interior, la gravetat de les circumstàncies no els permeten altra opció que la lluita o la deserció. I no podia ésser que en aquests precisos moments, al davant del Govern de la Generalitat, s'hi trobessin uns consellers en una actitud de deserció, en contrast amb les masses populars.

Al mateix temps s'imposava la rectificació d'un error de política general, que era el de la pràctica d'una política de partit, que si tenia l'avantatge de l'homogeneïtat, tenia els inconvenients de fer-se sense control i d'issolar-se de les masses. Perquè una política de partit sols és possible si té lloc amb fins revolucionaris positius. I no era l'Esquerra, en tot cas, el partit que havia de portar a terme la veritable política revolucionària, sinó que eren les forces obreres que podia arrossegar la Unió Socialista de Catalunya.

La col·laboració del nostre partit en el Govern esquerrà del senyor Companys, encara que hi participin nuclis moderats, ha de tenir l'abast que forçosament li donaran les circumstàncies. I que ningú s'enganyi; la nova entesa de les esquerres catalanes, el recolzament imprescindible que li ha de donar Unió Socialista, no poden ésser per altra cosa que per un moviment de defensa davant les dretes amenaçadores, i per a atreure darrera el Govern de la Generalitat a tot el poble, siguin les que siguin les eventualitats que es produeixin.

La persecució de "El Socialista"

Hem d'insistir novament en la nostra protesta per la persecució continuada i inícia de que va essent víctima el nostre estimat confrare "El Socialista". Al govern semi-monàrquic que els ciutadans espanyols gaudim, es veu que li molesta extraordinàriament l'existència de l'únic diari espanyol que té el coratge de mantenir en aquests moments la bandera de la dignitat depública i de la llibertat obrera.

Recomanem amb molt interès als nostres companys, que contrarrestin l'acció persecutòria del govern ajudant el diari madrileny per tots els mitjans, comprant-lo cada dia i contribuint, en la mesura de llurs possibilitats, a la subscripció oberta per a compensar les despeses que li ocasiona aquesta persecució.

FEDERACIÓ ESPORTIVA DE LA U. S. C.
AVIS IMPORTANT
Els militants actius d'aquesta Federació són cridats a passar per Secretaria, de 7 a 8 de la tarda, des de dilluns fins a dijous de la setmana entrant, per assabentar-los d'un assumpte d'importància.
Els simpatitzants addictes poden també passar els mateixos dies a les mateixes hores.
EL COMITÈ

El C. E. de la U. S. C. a les Seccions

Aquest Comitè espera que totes les seccions del nostre Partit hauran rebut la circular que sobre la situació política actual els ha estat adreçada darrerament, i que en conseqüència hauran apreciat en el seu just valor les raons que han motivat les darreres decisions polítiques del Comitè.

DE L'ENTERRAMENT DEL PRESIDENT MACIÀ

La delegació de la U. S. C. amb les banderes de les diverses Seccions que assistiren

La declaració de guerra

La presentació del projecte d'amnistia per les dretes espanyoles constitueix una declaració de guerra a la classe obrera, que aquesta ha de recollir i respondre en forma adequada.

Tota l'obra de depuració realitzada tan treballosament durant dos anys de República, està a punt d'ésser anul·lada. Totes les garanties i seguretats que representaven per a la classe obrera l'emprisonament perpetu de Sanjurjo, la reducció de les forces actives de l'exèrcit, la confiscació dels béns dels aristòcrates monàrquics, van a desaparèixer d'un moment a l'altre per crear, automàticament, una situació similar a la d'abans de la República, amb el gros desavantatge, encara, que aleshores les forces de dretes anaven, o semblaven anar, de devallada davant dels afanyos revolucionaris del poble, i ara, són les forces obreres les que, només sigui momentàniament, han de plegar-se davant de l'empenta contra-revolucionària de la reacció.

Però és una llei històrica que després d'una devallada vé una nova pujada. Ara és la pujada de la reacció, però ja s'està gestant la nostra, que no trigarà dos anys com la de les dretes, puix que la història se succeeix tan ràpidament aquests dies, que els anys es tornen mesos. I la nostra pujada no s'aturarà al mateix nivell que dos anys enrera, sinó que l'ultrapassarà de molt, fins a una altura insospitada. Tanta és la pressió acumulada durant quatre mesos de República monàrquica, d'inqualificables atropells i vexacions, de provocacions constants a la nostra consciència d'obrers socialistes.

La guerra està declarada. A pesar de totes les coaccions, de totes les vigilàncies, de totes les persecucions, de totes les prohibicions, som una força i la farem valer. Sabem perfectament el que som i el que valem, i si les nostres forces no fossin prou, tenim també l'heroisme d'arriar totes les possibilitats davant d'un resultat incert per salvar la dignitat de la classe obrera i del Socialisme.

Prou!

Estem al començament de les acaballes. La República està en perill. Estan en perill totes les lleis laiques i socialitzants de la República. Està en perill la nostra dignitat.

Creiem que ja ha arribat l'hora de cridar: ¡Prou!

El panorama de la política espanyola ha anat transformant-se de dia en dia, d'una manera lenta però constant, des de la proclamació de la República. Ha estat com un truc d'escenografia que, gairebé insensiblement, va reduint la claror d'un escenari fins arribar a representar la fosca de la nit. Però a Espanya, en aquests darrers dies, la transformació s'ha accelerat; ho atropella tot, no es para en escrúpols de cap mena, i caminem ràpidament cap a la catàstrofe.

Quan va ésser proclamada la República, davant l'entusiasme de les masses populars, la reacció va desaparèixer. Els cavernícoles van amagar-se en llurs

cavernes, els monàrquics van fer-se tonedissos, els culpables de la política vergonyosa de l'època borbònica van tugar, tota la púria clerical va tapar-se el cap prudentment; ens vam lliurar, com per art d'encantament, de clericals, de monàrquics, d'exploradors latifundistes, d'aristòcrates avariats, de vividors de la política, dels cretins i miserables que havien forjat l'Espanya trista que anava a reviuire.

Però la proclamació de la República no va ésser més que l'inici d'una revolució política, sense altres conseqüències que un canvi de nom. Tot allò que anava més enllà del canvi de nom era enunciat de tant en tant, i àdhuc assajat en algunes disposicions socialitzants, però d'una manera prudentíssima, amb un abillament jurídic i amb una draperia excessivament legalista. En la novella República dominava la burgesia i la burgesia, des de que és mestressa dels destins de les societats modernes, ho fa tot sense esgarips ni violències, caminant cap als seus fins amb dolcesa, legalment i jurídicament, sota el

(Passa a la pàg. 4)

a qui el C. E. de la U. S. C. ha designat per representar el nostre Partit en el Govern republicano-socialista presidit pel senyor Companys i en el qual està encarregat de la cartera d'Agricultura i Economia

La nostra col·laboració

La decisió del C. E. de la U. S. C. de prestar la seva col·laboració activa al govern Companys té una significació particular.

En principi, som enemics de tota col·laboració governamental amb partits burgesos. Coneixem prou l'experiència i els resultats dels companys dels altres països perquè ens poguem deixar temptar per l'esquer brillant de la col·laboració, les més de les vegades infructuosa i ben sovint perjudicial pels propis interessos de la classe obrera.

Davant d'aquesta situació general, planteja una situació especial que no pot ésser considerada ni tractada amb procediments normals i ordinaris. Assistim a una envestida furiosa de la reacció, a un reagrupament orgànic i disciplinat de les forces de dretes a les quals seria illús negar força i intel·ligència.

I davant d'aquesta situació general, tan compromesa per als proletaris de tot Espanya, s'alça Catalunya com el darrer refugi de la revolució i és el nostre deure enfortir tota situació que tendeixi a valoritzar la posició transcendental de Catalunya en l'òrbita de la política espanyola i a organitzar la defensa de les realitzacions laiques i socials de la república i l'ajut als companys d'arreu d'Espanya que lluiten també amb nosaltres.

La iniciativa de tota acció defensiva i revolucionària, a Espanya, correspon al Partit Socialista. A Catalunya, pel que fa a la posició de les respectives forces, cal constatar que correspon, encara, a l'Esquerra Republicana de Catalunya. No podent, doncs, prendre la iniciativa nosaltres, no podem, en aquestes circumstàncies, sense mancar al nostre deure històric, negar el nostre suport a un govern republicà d'esquerra que com a mínim, es declara disposat a defensar per tots els mitjans el contingut laic i social de la república i de l'Estatut i que accepta plenament les condicions nostres que pressuposen una consolidació i un millorament considerable d'aquells guanys i justifiquen la col·laboració de la classe obrera a aquest Govern.

Homenatge a Macià

Paraules pronunciades pel company Ruitz Ponseti en nom de la nostra minoria en la sessió necrològica del Parlament Català

Senyors Diputats; Després de les paraules eloqüents i emocionants que aquí s'han pronunciat, nosaltres no hem d'afegir res més que l'expressió del nostre sentiment més sincer pel traspàs del primer President de la Generalitat de Catalunya.

Nosaltres, en més d'una ocasió, hem estat adversaris lleials, però en aquests moments, no veiem més que el sentiment d'amistat i gairebé de veneració que sentim pel President Macià.

Les paraules que jo aquí pugués dir en representació del nostre partit, no tindrien l'autoritat ni serien tan ben dites ni sobriament lacòniques, com les que va pronunciar, en nom de tots els socialistes del món, en nom de la Internacional Socialista, el nostre eminent president, Vandervelde. Jo us les vull llegir, per tal de que constin, també, en el nostre «Diari de Sessions». Deia Vandervelde en el recent Congrés Socialista belga, davant de tots els congressistes posats a peu dret i escoltant emocionats les seves paraules:

«Encara que en Macià no era un dels nostres, en el sentit material del mot, era sí un socialista en l'accepció més ampla del terme, perquè, efectivament, és ésser socialista sentir un amor ardent per la pau, professar sentiments d'amor per la classe treballadora i desitjar una humanitat millor. Macià era un home bo, un honrat demòcrata, un republicà i un cor socialista.» Aquestes eren les paraules de Vandervelde. No hem sinó fer-nos-les nostres, en nom de tots els socialistes catalans.

COMARCALS

Molins de Rei

UNA ESTRENA I UN AUTOR NOVEL·LA

Conversacions animades al saló de cafè d'una Entitat obrera. Comentaris, pronòstics, auguris. Gran expectació. Motivat tot això, per què? Per l'estrena d'una obra teatral, que tindrà lloc dintre d'unes poques hores. Un drama: «La mare fadrina». Un drama, segons les nostres referències, magnífic, vigorós, que ens ofereix el nostre company, Secretari d'Actes de la Secció de Molins de Rei de la U. S. C., el jove literat i regidor de l'Ajuntament Rafael Roig Planes.

Assistim a la representació. No ens defraudà, ans al contrari; les lloances que d'ella ens en feren no eren exagerades. Veiérem com, una vegada més i en forma mestriosa, s'enfrontaven en l'escena dues tesis, dues maneres de veure la moralitat sexual. Tres actes ben disposats, literàriament gairebé perfectes, en els quals se succeïen, a cada moment, escenes colpadores. Drama on les forces de la caverna, la tradició, els costums carrinclons dels pobles espiritualment endarrerits, es troben amb aquell que té el coratge de plantar cara a la moral oficial santificada. Desenrotllament original de la trama, que fa que no decaigui l'interès un sol moment i que es mantingui en contínua vibració l'emotivitat del públic, fins a l'extrem de que tot i sabent la irrealitat de la representació, espurnegin els ulls més d'una vegada i hom hagi de contenir els moviments desvetllats per aquest bocí de vida humana fet teatre.

Això és «La mare fadrina», la primera obra que ens ha donat a conèixer aquest humil treballador de la terra, que, sense haver cursat estudis universitaris, a força de voluntat s'ha fet una extensa cultura i ens ha demostrat que posseïx condicions per a triomfar en el gènere teatral.

Sorollosos aplaudiments coronaren el final de cada acte, provocats potser més que per les excel·lències de l'obra, que no són poques, per la comunitat de sentiments que l'autor sabé fer néixer entre ell i el públic.

Salvant petits defectes de tècnica teatral, naturals i lògics en tot prin-

cipiant, l'obra d'aquest senzill obrer mereix l'elogi de tots els que assistiren a la seva estrena, doblement simpàtica per ésser dedicada a profit del festival que en pro del «Segell Pro Infància» havia organitzat la «Federació Obrera» de Molins de Rei.

CORRESPONSAL

Manlleu

Regna gran entusiasme i una moral excel·lent entre els nostres companys davant les últimes eleccions municipals. La Secció de la U. S. C. ha elegit com a candidats els companys Josep Lladó, Lluís Soler i Joan Codina, aquest darrer suplent. La Secció de la U. S. C. ha elegit els companys Joan Vendrell, Segimon Planas i Joan Trabera, aquest darrer suplent.

Sitges

LES MANIOBRES I EL LLADROCINI DE LA LLIGA AL DESCOBER

Es molt possible que la setmana entrant es produïxin esdeveniments d'importància en la lluita electoral. Sabem que la coalició U. S. C.-Esquerra està disposada a denunciar al poble de Sitges els fets vergonyosos i revoltants que han ocorregut en l'ajuntament de la població, on una majoria monàrquica i lliguera ha fet durant anys i anys de les seves en la casa comunal, passant de la mala administració al robatori.

El nom dels autors i els detalls dels fets se sabran aviat així com totes les males arts emprades pels «lligaires» per a guanyar les eleccions en temps del Borbó. No seria estrany que davant la magnitud de l'afar, hi intervingués el Parlament de Catalunya, puix els consellers de Justícia i Governació hi tenen molt a veure. Esperem poder completar detalls la setmana entrant.—Corresponsal.

L'esgarrifança de la dictadura

Definitivament ha quedat constituïda la Cambra de la República. Mentrestant, l'ambient anti-repúblicà que ha anat fomentant el govern, lliurat de ple a l'actitud dels monàrquics, s'ha fet cada dia més amenaçador, fins a l'extrem que pot dir-se que, avui, es troba diluït, incorporat en totes les tasques de govern.

En el curs dels debats sobre les actes dels diputats que figuren en aquest Parlament, s'han anat produint fets significatius, incidents esferesciors, per a no deixar subsistir cap mena d'illusió respecte a l'esdevenidor de la República. Avui, després dels primers moments d'incertesa que va produir el resultat electoral, tot projecte de defensa republicana pot considerar-se bandejat de les esferes de govern, i fins i tot del camp republicà. Estem en absolut a la mercè dels esdeveniments que es puguin produir en el camp monàrquic.

Aquest Parlament ja pot definir-se com el Parlament que no vol sentir discursos. I els moments més interessants de les sessions parlamentàries, no són aquells en què es fixen punts de vista i es produïxen votacions, si-

nó que són aquells moments de silenci, aquells en què la «majoria republicana» que aguanta l'ànima del senyor Lerroux, es manté freda davant del govern, cominadora en les seves peticions i demostra ben clarament, amb el gest i amb la reserva, que no tindrà indulgència.

Amb tot i la importància que va tenir la solidaritat de les dretes davant la memòria del dictador, la mateixa inconsciència de l'exaltació, la mateixa incontinença en revelar les inquietuds i les fretures íntimes, llevava dramatismes, agressivitat positiva i eficaça a una semblant manifestació.

Remarquem, però, l'actitud de les dretes en el moment en què Alba, superant-se a si mateix en cinisme, en ésser elegit president de la Cambra per molts menys vots que els de la meitat del Parlament, pronuncia el seu discurs de presa de possessió. Alba, falsejant els seus sentiments i les seves conviccions, parla de República, de democràcia i de legalitat; i, quan acaba el discurs, sols l'aplaudeixen uns quants lerrouxistes.

La massa de gel de les dretes fa un silenci que, aquesta vegada sí, pot dir-se que fou un silenci sepulcral. Només un mal intencionat o un idiota podia donar altra interpretació que la d'un criminal disegni a aquell silenci calculat i eixut. Allò era l'afirmació que les dretes no volien secundar la comèdia dels lerrouxistes i que, més que mai, es replegaven, amb sorda amenaça, en les seves pròpies posicions d'extermini. Només en el cas d'un Parlament atacat de masoquisme inguarible podria explicar-se que, davant un tal espectacle, allò normal no fos la sensació mortal, immediata, de la Dictadura.

Les esquerres republicanes tenen davant d'elles un govern que secunda, que encoratja les manobres restauradores i dictatorials. De portes enfora poden fer-se tota classe de declaracions de respecte a la legalitat i es poden rebutjar les solucions de violència. D'allò que no els pot cabre cap dubte, és que, d'aquesta legalitat i d'un possible ús de la força pels enemics de la República (lerrouxistes i tot), no pot esperar-se'n res, i l'única actitud possible és la desconfiança. I, a mesura que vagin desenrotllant-se els esdeveniments, els socialistes potser haurem de confessar que tenim més enemics dels que ens pensàvem. I voldríem que els fets ens demostrassin que hi ha més homes dels que creiem amb veritable sentit d'esquerra; i que, a l'hora de complir el seu deure, hi seran tots aquells amb qui les masses estan en el dret de comptar.

On va Espanya?

Quan, el 14 d'abril del 1931, en esfondrar-se la monarquia es proclamà la República, el poble espanyol, assecat de llibertat i de justícia, clamà als quatre vents els seus crits de victòria vibrant i potent...

La monarquia de dues generacions, trist record de l'època de la República del 1873, morta a mans del general Pavía, queda per sempre més baix les fúries populars per donar pas a la segona República espanyola.

En la joia d'aquells dies, en els cants de victòria, en els morms i en els thurress de les nostres multituds, ultra la gaubança del moment, s'hi endevinava i s'hi traslluïa un fort desig de fermesa per a l'esdevenidor del poble revoltat.

Amb l'esperit transfigurat per la victòria, deia el nostre poble: —La República és nostra, ningú ens la prendrà, pel temps i els segles que vinguin mai més la monarquia al país podrà tornar.

Han passat dos anys i mig des d'aquella data, i avui, després d'examinar sumàriament la situació actual, quina diferència i quins canvis s'han succeït des d'aquells dies!

Aquelles esquerres que unides fortament alçaren un dia la bandera efímera de la revolució burgesa, mimades per mesquins partidismes i lluites intestines han deixat d'ésser un instrument d'eficàcia revolucionària.

Les dretes, que als primers dies s'amagaren sota terra temeroses que la justícia dels tribunals de la revolució les fes purgar els seus crims, passat l'ensurt dels primers dies tornen a donar fe de vida i surten a la superfície organitzant-se fortament per a anar minant el país i monarquitzar la República.

Fora les esquerres del poder, expulsats els socialistes i republicans autèntics, les forces mal dites vives del país, que no estan d'acord amb la República, des de la Federació Patronal fins als cavernaris, passant pels agraris, els monàrquics i la clergalla, en un terme curtíssim de temps

han fet tals caps i mànagues, que avui dia la República ja no és res que pugui mereixer el sacrifici del poble.

Els republicans, que il·lusos i generosos, no sols perdonaren, sinó que ompliren de prebendes i honoraren els servidors del Borbó, ben cara paguen la seva candidesa. En la clergia, en la magistratura i en els cossos militars, es maquina i es conspira sense eufemismes i a la llum del dia per a una possible restauració monàrquica.

Passades les eleccions i en minoria les esquerres, les dretes reaccionàries es preparen per donar el cop de gràcia a la República. En l'exaltació de la seva victòria clamen a tots els vents per la promulgació del seu programa. La Constitució, la revolució escrita de la República, ja que no fou feta, serà revisada de cap a cap, i d'un cop de ploma seran abolides les lleis religioses, la de ganduls i maleants, la de dissolució dels jesuïtes, la reforma agrària, l'Estatut i el lal·cisme de l'Estat.

Amb aquest programa en porta i les bravates de les dretes que envaeixen el país de cap a cap com una allau de corbs, el futur de la nació està ben lluny d'ésser bonic, d'ésser tranquil·litzador.

I heus ací que els homes que al servei de les idees i de la llibertat lluitin i mediten, amb l'ànima en un pou de fel i vinagre, es pregunten contrastats: On va Espanya?

¿Es que Espanya és un país tan dissortat que no pot anar mai endavant? ¿Es que malgrat sentir la llibertat més que cap altre, el nostre poble ha de viure sempre en l'esclavitud perquè no se sap entendre?

Sols una convicció revolucionària fortament arrelada en la consciència de la massa treballadora, pot redimir Espanya. Ella pot ésser i deu ésser l'espurna que encengui la gran flamarada que destrueixi tota la podridura que la tebior del 14 d'abril deixà intacta. Esperem-ho i treballarem perquè arribi aviat.

SALVADOR MAJO

Subscripció electoral

FONS ELECTORAL PER A DIPUTATS AL PARLAMENT ESPANYOL

LLISTES DEFINITIVES

J. Comorera	100'
Folch i Capdevila	100'
Viladomat	100'
Secció del districte VI	100'
Sindicat de Tracció Mecànica (Xofers)	250'
Sindicat Metallúrgic	100'
Sindicat Metallúrgic de Manlleu	65'
Sindicat Tèxtil de Manlleu	135'
Francesc Barco	5'
Secció Districte II	89'80
Barcelona Vella	237'50
Josep Fornos	5'
Josep Bové	5'
Secció Santa Coloma de Gramanet	5'
Fernández Aldavert	50'

Isidre Flamarich	1'
J. Pulido	5'
Sindicat de la Terra de Sant Joan Despi	50'
U. G. T. de Calafell	15'
Cadellans	25'
Guardiola	5'
F. Carles de Roda	17'
E. Xaparro	2'50
J. Rafel	2'50
Grup de flequers de pa de Viena	12'
R. Palomas	5'
Salazar López	5'
A. Massons	1'
Suma i seguirà	1.493'30

Les seccions i companys que tinguin quantitats recollides són pregades d'enviar-les el més aviat possible al company R. Palomas, Tresorer de la U. S. C.

Crèdit i Previsió

SOCIETAT COOPERATIVA
Corta, 678, 1.º - Tel. 16871

L'objecte de la Societat es practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats

Coses velles que semblen d'ara

Copiem de la Memòria del XII Congrés ordinari del Partit Socialista celebrat l'any 1928:

«Saborit disputaba palmo a palmo (l'any 1923) con la Comisión dictaminadora del proyecto de armas cortas, aprobado de quorum. Lerroux ordenó votar a Darío Pérez y a Guerra del Río, para que el Gobierno tuviese número suficiente. Una traición más ¿qué importa a la democracia republicana?»

¡Ni una ley social! ¡Ni una reforma fiscal! Absolutamente nada. En Trabajo, el Sr. Chaparría, un hacendista amigo de Alba (avui és lerrouxista), mientras los especializados en cuestiones sociales —del grupo reformista muchos de ellos— se quedaban fuera del Ministerio. En Guerra, Alcalá Zamora, un cacique capaz de alternar con La Cierva, que se asimiló la sustancia militar, enemigo de Alba, con quien rió y por el cual abandonó el Gobierno.»

Sembla ara!

SINDICAT D'OBRERS DE PRODUCTES QUÍMICS, U. G. T.

Aquest Sindicat convoca a tots els seus afiliats a l'Assemblea general que celebrarà demà diumenge, dia 7, a les deu del matí de primera convocatòria i a dos quarts d'onze de segona, al seu estatge social, Primer de Maig, 7 (Casa del Poble).
El Secretari, M. Torrent.

IMPORTANT

El Comitè de la Federació Comarcal convoca els delegats de Secció al ple ordinari corresponent al mes de la data i que tindrà lloc el proper dilluns, dia 8 dels corrents, a les deu de la vetlla.

Voleu comprar llibres?

Demaneu-los a **Les Lletres Socialistes**

Voleu ajudar una organització que destina els seus possibles excedents a la propaganda dels nostres idelas?

Feu les comandes a **Les Lletres Socialistes**

Voleu, amb la participació cooperativa en els excedents, comprar llibres a preus assequibles?

Feu-vos membre de **Les Lletres Socialistes**

Hores d'oficina: De 5 a 7 de la tarda, tots els dimarts, dijous i dissabtes feiners. Casa del Poble, Primer de Maig, 7. Telèfon 11482. Barcelona.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Trimestre. . . 2'50 ptes.
Semestre. . . 4'50 "
Any. . . . . 8'00 "

JUSTICIA SOCIAL

Redacció i Administració:
Primer de Maig, núm. 7
Telèfon núm. 11482
BARCELONA

Història retrospectiva **Prou!** Les eleccions municipals

Durant la dictadura, «El Progreso» al servei de la monarquia, com sempre, portà una forta campanya contra els socialistes, particularment contra el company Prieto a qui difamà i Prieto no podia haver calumniat repetidament.

La maniobra era tan baixa que contestat. Però, zelos de la seva dignitat de muntat, ho feu des d'«El Socialista» en un article pie de la seva ironia sagnant, que avui constitueix un magnífic i oportu document d'història retrospectiva de l'actual cap del govern.

Heus-lo aci:

«Quiero evitar a El Progreso nuevos errores, y se voy a contar mi verdadera historia para que la sepan el y su nustrre jefe.

Los señores Sota y Aznar no me han protegido todavía.

El boato y la hoiganza en que vivo tienen otros orígenes.

A mi una vez el señor Moret me dió dinero de Gobernación para ir a contrarrestar los progresos del regionalismo.

Aquellos mis trabajos subvencionados por el Gobierno me proporcionaron un acta de diputado a Cortes.

Ya en posesión del acta me dediqué al sablazo en gran escala, y un compañero de minoría, pongámosle, por poner alguno, el nombre de D. Calixto—, para evitar que mi desprestigio cayera sobre los demás diputados correligionarios, me asignó generosamente mil pesetas mensuales.

Però no me bastaban las mil pesetas y seguí sacando dinero dónde y cómo podía.

Luego, con dominio en un

Ayuntamiento, monté una oficina para los negocios municipales y establecí el novísimo sistema, no ya del reparto de las comisiones por contratas y empleos con los ediles, sino el arrendar consejales a tanto alzado, por mes o año, ganándose lo que se ganase, y así, varios de mis subordinados en el Consejo se han hecho vertiginosamente millonarios, con escándalo de la ciudad.

Estuve en América —también yo he estado en América— y esquiliné a varios toribios.

Volví a ser diputado y me metí en toda clase de negocios. De algunos estubo a punto de enterarse la opinión en un manifiesto que ciertos elementos iban a publicar contra el Sr. Lacierva siendo éste ministro de la Guerra.

Por eso, por gestionar la autorización gubernativa de cierto empréstito municipal, en el cual andaban interesadíssimas determinadas Empresas, y por otras causas, callé en el debate de responsabilidades. Por eso y por auxiliar a la Monarquía.

Y, como consecuencia de todo lo apuntado, vivo sin trabajar, tengo «chalets» y pueden lucirse, guiando «auto» propio mis amantes.

Però todavía no me protegen Sota y Aznar. Ni siquiera ha tenido que entrevistarse conmigo dependientes suyos —los de la VERS— para tratar del asunto que aquel del gran palacio de la Exposición de Industrias Eléctricas de Montjuich...

El Progreso padece, por lo tanto, un pequeño error. Pero todo —eso y mucho más— se puede aclarar. Y ahora, que hay tiempo de sobra... —Indalecio Prieto.

(Ve de la pág. 1)

les coses democràticament i amb tota prudència, aquestes quedarien assentades i termes com els fonaments d'un nou edifici que anava a rejuvenir l'Espanya caduca. I la realitat els ha demostrat a tots l'equivocació soterta.

Però ensems que equivocar-se, tots els elements directius de la República pecaren d'excessivament confiats. No pararen esment en els símptomes precursors de la dissolució de les Corts Constituents. I els símptomes eren ben clars. Tota aquella genteta indesitjable i tarada, que a l'adveniment de la República s'havia amagat o havia desaparegut, començava a tornar, ara l'un ara l'altre, i a aixecar el cap, primerament amb prudència però després ja d'una manera desvergonyida; i començà a cridar i a flastomar, cada dia més fort, cada dia amb més insistència, fins que aplegant-se tots a l'entorn de la púrria lerrouxista, i ajudats pel monarquisme subconscient i l'esperit medieval del president de la República, aconseguiren d'aquest cop d'Estat de la dissolució de les Corts Constituents.

Tots els enemics de la República i del liberalisme ara ja han sortit a la llum. Són els mateixos d'ahir, d'abans i de sempre. Amb la diferència que avui estan al primer pla dirigits o protegits per l'aventurer Lerroux, exponent de tota la misèria política de l'Espanya monàrquica.

I així estem. I caminem de nou cap a les fórmules estantisses i desacreditades de la vella política monàrquica, en la qual el regne era dels privilegiats, dels explotadors i dels irresponsables. Retrogradem cada dia amb creixent acceleració i ha arribat ja l'hora de cridar: ¡prou! ¡prou!

El panorama és catastròfic. Tots els llocs de comandament a mans de les dretes, i per consegüent a mercè de la clericalla i dels monàrquics. La Constitució befaada i completament abandonada; les lleis laiques i socialistes derogades o en camí de derogació; ajornada indefinidament la substitució de l'ensenyança religiosa, projectada una pensió vitalícia als capellans i frares de tota mena, projectat un concordat nou amb la societat anònima que resideix a Roma; anul·lació de la llei de termes municipals o sigui condemnaació a la misèria del proletariat rural, modificació de la constitució de Jurats Mixtos fins a fer-los completament inútils, una amnistia que ens retornarà als temps de la direcció i de la fèrula dels Martínez Anido, Barrera i companyia. És el feixisme que arriba desvergonyidament; els camps de concentració que van a crear-se no són per als ganduls i desvagats, sinó per a nosaltres els socialistes. La presidència del Tir Nacional conferida a Gil Robles vol dir armament de les milícies feixistes. ¡Prou! ¡Prou! ¡Prou!

Tota l'allau d'enemics de la República s'abilla amb els noms d'enemics del Socialisme, antimarxistes i defensors de l'ordre, de la família i de la religió.

Doncs bé: en peu de guerra els socialistes i, cara a cara i sense reserves i en tots els terrenys, a lluitar i a vèncer. Però la nostra lluita ha d'ésser sense pietat i sense consideracions de cap mena. No hem de fer com els capdavaners de la República que es cregueren triomfants perquè els enemics s'havien amagat. Hem de polvoritzar-los i destruir-los completament. Contra la dictadura de dretes, que està implantant-se,

Cal que totes les Seccions i tota els companys, sense excepció, es preparin a fer un esforç suprem amb motiu de les vinents eleccions municipals.

Es de totes passades necessari que en l'ambient reaccionari i cavernari d'Espanya, Catalunya hi aporti l'esclat d'un triomf esquerrista, triomf que pot ésser el senyal d'un redreçament general de les forces proletàries espanyoles i el començament d'una contraofensiva que contraresti els guanys ja excessius de la reacció.

En conseqüència totes les Seccions i tots els companys han de col·laborar entusiàsticament i enèrgicament en les aliances esquerranes que es formin, procurant que siguin tan àmplies i tan autèntiques com sigui possible. I han de procurar, sobretot, intervenir i actuar en les aliances amb una neta i clara actitud socialista, aprofitant tota ocasió per exposar al poble, ultra les exigències que la situació comporta, els principis fonamentals del nostre programa municipal, l'únic susceptible de convertir en una realitat pràctica els anhels alhora revolucionaris i constructors que mouen la massa obrera catalana.

La campanya electoral a Barcelona

MITINGS ANUNCIATS

DIMARTS, 9. — A la Secció del Districte VII, (Angels López de Ayala, 10, principal), a les deu del vespre.
Oradors: Antoni Arnau
Martínez Cuenca
Rosell i Montané
Antoni Fronjosà
Presidirà: Francesc Botella.

DIVENDRES, 12. — A la Secció del Districte III, a les deu del vespre.

Oradors: Jacint Gener
Granier-Barrera
Josep Mirret
Josep Boira
Joan Fronjosà.

La neutralitat Joventut Socialista de Catalunya

EXCURSIÓ

Ens assabentem, per mitjà d'Acció Cooperativista, que a Anglaterra, on les Cooperatives són una força importantíssima, puix que compten amb sis milions i mig d'associats i giren per milers de pessetes a l'any, el govern els ha imposat un impost del 25 per 100 sobre els excedents, encara que es dediquin a fons de reserva o col·lectiu.

La «British Broadcasting Corporation» (organisme central de les emissores de ràdio) ha pres l'acord, prohibint en absolut, en els programes de ràdio, tota al·lusió al moviment cooperativista.

No hi ha —és clar— necessitat de cercar exemples a Anglaterra, d'aquesta guerra legal contra la cooperació, que sembla estendre's per Europa, car també en tenim ací, a Barcelona, on l'Ajuntament encara conserva i compleix acords de la dictadura, prohibint que les cooperatives puguin obrir forn, taules de pa i carnisseries, que no siguin a tres o quatre cents metres d'una tenda similar, com si això fos difícil ni dins ni fora en la nostra ciutat, a l'exemple, ni als pobles agregats.

I entretant, les nostres cooperatives en els seus reglaments fan constar que «no es tractarà de política ni de religió». Molt bé. Que no es tracti ni es parli amb caràcter oficial, però els seus homes, mirant, si més no, pels seus interessos, igual els indiferents que els apòlits, llibertaris, anarco-sindicalistes, comunists, socialistes, republicans, monàrquics, creients o ateu, tenen el deure de fer política.

Entenem nosaltres que tota aquesta mena de política de cooperatives, ho són per quècom que els interessa i a la cooperativa cada un hi té uns interessos materials, interessos particulars que, sumats als interessos particulars dels altres socis formen uns interessos col·lectius que, ben organitzats, van creant altres interessos col·lectius, vers un ideal de superació i emancipació social.

Tot això que nosaltres, amb els nostres propis esforços, hem creat, sembla que molesta el tender, el fabricant, el petit i gran burgès i com ells es creuen perjudicats, remouen tot el que els fa nosa i apellen a la política per obstruccionar les lleis que puguin afavorir-nos mentre nosaltres, socis de les cooperatives neutrals, essent republicans, anarquistes, comunists o socialistes, no podem parlar ni intentar fer política, i entre tant hem de veure, tolerar i admetre que el comerciant, l'industrial i tothom ens atropelli, creant obstacles al nostre desenvolupament i fent tot allò que volen perquè nosaltres, obrers cooperadors i deshàretats, poguem continuar sempre essent dels que n'hi ha més.

B. FARRE

la dictadura del proletariat; contra la coacció reaccionària, la disciplina socialista.

Ja que els socialistes som els enemics escollits pels reaccionaris, els socialistes hem d'anar, i volem posar-nos, al primer terme de la lluita. I aquest lloc no el cedirem a ningú. Darrera nostre tots els que portem idees de reivindicació social. Darrera nostre, comunists i anarquistes, àdhuc tots els homes liberals i esquerrans.

Els nostres dirigents tenen la darrera paraula. El poble està preparat i espera.

Pel diumenge que ve hi ha anunciada una excursió a Sant Llorenç de Munt, part de la qual es farà en companyia dels companys de Sabadell. Punt de reunió: a les 5 del matí, a l'estació dels Ferrocarrils de Catalunya.

ASSEMBLEA

Es convoca tots els companys a l'Assemblea General Ordinària que tindrà lloc el dijous dia 18, per tractar el següent ordre del dia:
Creació d'una Secció infantil.
Organització del Comitè Esportiu.
Creació del Comitè de Festes.
Creació Comitè Bibliotecari.
Projecte de creació de classes d'ensenyament general en col·laboració amb la U. G. T., a càrrec de companys de la Joventut.
Proposicions, precís i preguntes.

SECCIO DE SANT GERVASI

Diumenge dia 7, a les 11 del matí, Assemblea general de segona convocatòria. Ordre del dia: El mateix de l'anterior convocatòria.

Naturisme

Per general, els joves no estimen prou la vida, en allò que té de valor físic. Cal que l'home vagi comptant anys perquè es doni compte de la seva missió a la terra i analitzi el seu trànsit.

Això ha passat a molts homes, els quals a la meitat de la vida es donaren compte del camí errat que portaven i tingueren prou força de voluntat per frenar el camí de les passions que ens duia a la ineptitud i a la mort.

Però els que més han excel·lit en aquesta rectificació de conducta i en aquest camí de perfecció física, són els naturistes, aquest nucli d'homes que es rebella diàriament contra totes les passions perquè elles són l'origen del dolor i a través d'ell de totes les misèries físiques i espirituals. Aquests homes han après que el no menjar carn, el no beure alcohol, el no fumar tabac, no són pas, com molts es creuen, signes exteriors d'una mania o d'un esnobisme, sinó signes evidents d'una superioritat intel·lectual i volitiva. Saben que l'home que menja carn ha trencat tota relació amb la seva pròpia harmonia cel·lular i que per consegüent no existeix cap garantia metabòlica. Saben prou bé que l'alcohol i la carn i el tabac criden la bèstia sexual i que mentre aquesta exerci una hegemonia sobre l'home, mai aquest tindrà el valor de rebel·lar-se contra el dolor i la mort, perquè és esclau de les dues.

Reivindiquem, doncs, per als naturistes, un lloc de privilegi en el nostre moviment progressista. Són ells els que ens assenyalen, amb la pràctica de l'exemple, el camí a seguir. Són ells els que ens ensenyen com lluitant contra les passions i els apetits corporals, podem esdevenir físicament més forts i intel·lectualment més capaços per portar a terme les grans lluites que la classe obrera té entaulades.

I IGLESIAS

ECOP. — Rosselló, 84. — Barcelona

Joventut Socialista de Catalunya

LA DISGREGACIO, MAXIM PERILL D'AVUI

Creiem necessari cridar l'atenció a tots els companys responsables militants sobre el greu perill que ens amenaça. Mentre l'ésser—o dir-se—socialista no comprometia a res, ni podia ocasionar perjudicis o dificultats, gràcies a la preponderància del socialisme en la política espanyola, molts ciutadans s'enrolaren en les organitzacions obreres socialistes, arrossegats les més de les vegades per l'esperança d'obtenir avantatges d'ordre econòmic, sense el més mínim esforç. Pagar una quota i de tant en tant acudir a les assemblees d'organitzacions socialistes, és una tasca fàcil i exempta de responsabilitats mentre aquestes organitzacions tenen una part de comandament en la marxa de l'afèr polític. Però quan es canvia la truita, quan hi ha una mutació antipòdica de decorats, quan es deixa entreveure la possibilitat que forces adverses iniciïn una persecució implacable contra tots aquells que portem l'etiqueta, el «trade-mark» socialista, aleshores la cautela i l'instint més despreciable en l'home, —l'home socialista— l'instint de conservació, s'imposa i estableix automàticament la classificació entre els que en són i els que només s'en diuen.

Hi ha encara el cas dels arriuistes, que abandonen ràpidament les nostres organitzacions, quan s'han esgotat els talls i només resten els ossos. Però aquesta disgregació no ens espanta gens ni mica, perquè ni tant sols és disgregació. Segregació i prou. Segregació d'elements. Segregació d'elements impurs. Tots els cossos humans, tots els cossos animals i també els cossos socials, per a conservar el bon rendiment orgànic, necessiten expelir les to-

xines que s'acumulen en llurs organismes i que representarien en cas de permanència un greu perill per llur funcionament normal. Per això considerem un avantatge de les situacions difícils i adverses, la selecció que es produeix. Passats aquests períodes, i en el moment del recompte, els bons lluitadors són els mateixos de sempre i això ens enforteix.

Ens ha arribat la nova que en algunes seccions del nostre Partit s'han originat petites diferències entre alguns companys i companys de les Joventuts, basades, les més de les vegades, en nimies qüestions de procediment. Per un costat, un concepte potser massa rígid dels tràmits formularis, per l'altra, un afany d'anar depressa, de guanyar temps, justificat per un entusiasme emprendor, en tots conceptes admirable. No hi han pas altres motius, i observem que en tots, uns i altres, no hi ha altra aspiració que la de fer feina bona. No estem pas en moments normals per a poder-nos entretenir en petites discussions de reglament i perquè ho creiem així esperem confiats en que el bon sentit s'imposarà i tots plegats ens donarem compte del gran paper que dins el camp del Socialisme català ve a jugar la nostra Joventut i es donaran totes les facilitats i totes les col·laboracions per a què pugui portar la seva tasca a terme.

VISITA

El dia 6, al matí, aquesta Joventut efectuarà una visita a La Industrial Flequera, de Sarrià, sota el guiatge del company Saragossà. Els companys que vulguin assistir-hi, són pregats de trobar-se al nostre estatge a les 9 del matí.

CURSET D'ECONOMIA

El proper dissabte no hi haurà lliçó. Les classes seguiràn, doncs, el dia 13, a l'ora de costum.